

Annika Alm

Strukturplan för centrala Danderyd

Ärende

Programmet ”Centrala Danderyd – program för fördjupning av översiktsplanen” syftade till att visa på olika handlingsalternativ för att åstadkomma en bättre miljö i området längs med E18. I programmet presenterades fyra scenarier: En lång tunnel, en kort tunnel, en överdäckning vid Danderyds sjukhus eller ingen tunnel alls. Alternativen skapar olika möjligheter till miljöförbättringar och stadsutveckling i de centrala delarna av kommunen.

Kommunledningskontoret bedömer att kommande arbete bör fokusera på dels det långa alternativet, dels nollalternativet. Detta för att dessa alternativ bedöms utifrån ekonomiska perspektiv vara de mest fördelaktiga för kommunen, samt att det var de som visade sig ha störst stöd av både allmänhet och remissinstanser under samrådtiden och dialogen.

Kommunledningskontoret föreslår att en strukturplan, för hela det område som upptas i programmet i det långa alternativet, ska tas fram. Strukturplanen bör vara så pass detaljerad att alternativ kvarterstruktur redovisas samt att nya gator inordnas i omkringliggande bebyggelses gatustruktur. Förutom att strukturplanen omfattar det långa tunnelalternativet ska även ett nollalternativ redovisas. Nollalternativet förutsätter att E18 ligger kvar i nuvarande läge men strukturplanen ska i detta alternativ visa var utveckling och ny bebyggelse kan ske. Även eventuella ytterligare passager i öst-västlig riktning över och under E18 samt andra miljö- och utvecklingsförbättrande åtgärder bör redovisas.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en strukturplan för centrala Danderyd; dels det långa tunnelalternativet, dels för nollalternativet.
2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en projektplan för arbetet med strukturplanen.

Annika Alm

Bakgrund

Stockholm växer och E18 som går rakt genom Danderyd är en viktig trafikled för en växande Stockholmsregion. Med ökad trafik ökar bullret och spridningen av hälsofarliga partiklar. Dessutom klyver E18 Danderyd mitt itu och har blivit en barriär som går genom centrala Danderyd. Men istället för att se E18 enbart som ett problem, finns en möjlighet till utveckling. Om E18 helt eller delvis tunnelförläggas, skulle centrala Danderyd, med sin närhet till kollektivtrafik, kunna bli en mötesplats för människor, istället för att bara vara en knutpunkt för trafik. Förutom att skapa möjligheter för nya bostäder, kan förutsättningar för nya torg, kulturhus, affärer och företag skapas.

Programmet "Centrala Danderyd – program för fördjupning av översiktsplanen" syftade till att visa på olika handlingsalternativ för att åstadkomma en bättre miljö i området längs med E18. I programmet presenterades fyra scenarier: En lång tunnel, en kort tunnel, en överdäckning vid Danderyds sjukhus eller ingen tunnel alls. Alternativen skapar olika möjligheter till miljöförbättringar och stadsutveckling i de centrala delarna av kommunen.

Samråd för program för fördjupning av översiktsplanen för utvecklingen av centrala Danderyd genomfördes under tiden den 22 juni och 17 oktober 2016. Under samrådstiden inkom ca 160 yttranden fördelat på remissinstanser, privatpersoner och föreningar. Av de som inkommit med synpunkter och tagit ställning för något av programmets fyra alternativ förespråkar majoriteten att E18 bör förläggas i tunnel. Flera remissinstanser, föreningar och privatpersoner framhåller att en tunnelförläggning har potential att bidra till positiv utveckling för kommunen och regionen i stort. Stockholms läns landsting menar exempelvis att alternativen lång och kort tunnel leder till störst potential för stadsutveckling och har dessutom möjligheter att uppnå påtagliga miljöförbättringar och minska barriäreffekten mellan Danderyds olika kommundelar. Även många privatpersoner förespråkar den långa tunneln och framhåller att den ger bäst förutsättningar för att bygga bostäder och skapa ett mer levande och innehållsrikt centrum. Andra privatpersoner är skeptiska till förslaget om att lägga E18 i tunnel och menar att det är orealistiskt med en dubbling av kommunens befolkning. Vissa framhåller att den tekniska utvecklingen automatiskt kommer att lösa problemen med E18 och hänvisar bland annat till elbilar och tyst asfalt.

Parallellt med programmet för centrala Danderyd har kommunen, Trafikverket och Landstinget arbetat med att ta fram en åtgärdsvalsstudie för E18 genom Danderyd. Åtgärdsvalsstudien bedöms färdigställas inom kort. Anledningen till att åtgärdsvalsstudien inte är klar är att kommunen

Annika Alm

och Trafikverket såg ett behov att fördjupa utredningar om genomförbarheten av en tunnelförläggning av E18 innan åtgärdsvalsstudien färdigställts. De fördjupade utredningar som gjorts visar att en tunnelförläggning av E18 är möjlig samt att Roslagsbanan kan flyttas och tunnelförläggas vid Danderyds sjukhus så att en koppling kan ske med tunnelbanan och en bussterminal.

Kommunledningskontorets yttrande

För att kunna fördjupa utredningarna om de olika alternativen bör kommande arbete fokusera på dels det långa alternativet, dels nollalternativet. Detta för att dessa alternativ bedöms utifrån ekonomiska perspektiv vara de mest fördelaktiga för kommunen, samt att det var de som visade sig ha störst stöd av både allmänhet och remissinstanser under samrådstiden och dialogen.

Ett så omfattande projekt som centrala Danderyd måste ha stöd i en aktuell översiktsplan. I det tidigare arbetet med tunnelförläggning av E18 var inriktningen att göra en fördjupning av översiktsplanen, därav framtagandet av programmet som en grund för en fördjupning. Kommunledningskontoret anser dock att kommunens nuvarande översiktsplan från 2006 är alltför inaktuell för att kunna fördjupas på det sätt som var tänkt. Därför bedöms det viktigt att framöver även återuppta arbetet med Danderyds kommunövergripande översiktsplan. Till dess bör fördjupade studier av centrala Danderyd ske genom att en strukturplan tas fram, men att det inte görs som en fördjupning av översiktsplanen. Strukturplanen kan utgöra underlag för kommunens översiktliga planering, men även i dialogen med regionala och nationella aktörer.

Strukturplanen ska redovisa både det långa tunnelalternativet och nollalternativet och bör omfatta hela det område som upptas i programmet i det långa alternativet. Programmet och dess riktlinjer ska var utgångspunkt för strukturplanen. Strukturplanen bör vara så pass detaljerad att en alternativ kvartersstruktur redovisas samt att nya gator inordnas i omkringliggande bebyggelses gatustruktur.

Nollalternativet förutsätter att E18 ligger kvar i nuvarande läge men strukturplanen ska i detta alternativ visa var utveckling och ny bebyggelse kan ske. Även eventuella ytterligare passager i öst-västlig riktning över och under E18 samt andra miljö- och utvecklingsförbättrande åtgärder bör redovisas.

En strukturplan ska ligga till grund för fortsatt planeringsarbete och stödja kommunen och andra aktörer till helhetssyn i framtida avväganden. Arbetet med strukturplanen kan framöver införlivas i arbetet med framtagandet av en ny översiktsplan.

Annika Alm

Att ta fram fördjupade utredningar för projektet är omfattande och resurskrävande arbete. Inför framtagandet bör en projektplan utarbetas. Projektplanen ska godkännas av kommunstyrelsen.

Kommunledningskontoret bedömer att framtagandet av en projektplan samt förberedande arbete med strukturplanen tar ca sex månader. Beslut om projektplan beräknas till hösten 2018. Strukturplanen inklusive erforderliga utredningar bedöms ta mellan två och tre år att genomföra. I arbetet är en aktiv dialog med kommuninvånare och remissinstanser viktig och nödvändig. En sådan dialog kan samordnas med en eventuell dialog kring kommunens kommande översiktsplan.

Under arbetet med strukturplanen fortsätter kommunen att ha en kontinuerlig dialog med Trafikverket och Landstinget kring projektet.

Åsa Heribertson
kommundirektör

David Grind
Plan- och exploateringschef

Handlingar i ärendet
Tjänsteutlåtande
Centrala Danderyd – program för fördjupning av översiktsplanen

Expedieras
Byggnadsnämnden
Tekniska nämnden